

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Jihlavské vodovody a kanalizace, a. s.**, se sídlem Masarykovo náměstí 97/1, 586 01 Jihlava, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 17, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2017, č. j. 30976/2017-MZE-15110, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. 5. 2019, č. j. 29 A 223/2017 - 53,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce právo **n e m á** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě žalobce jako stěžovatel napadá shora označený rozsudek krajského soudu, jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2017, č. j. 30976/2017-MZE-15110, kterým žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil usnesení Krajského úřadu Kraje Vysočina, odboru životního prostředí a zemědělství (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 12. 4. 2017, č. j. KUJI 25238/2017, sp. zn. OŽPZ 3209/2016 OI-4.

[2] Tímto usnesením správní orgán prvního stupně podle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zastavil řízení

o žádosti Jihlavských vodovodů a kanalizací, a. s., o povolení provozování vodohospodářské infrastruktury „Kanalizační stoka Jihlava - Havířská ul.“ ve vlastnictví Statutárního města Jihlavy (dále též „předmětné povolení“) ve smyslu § 6 odst. 1 zákona č. 247/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o vodovodech a kanalizacích“). Důvodem pro zastavení řízení o podané žádosti bylo, že žadatel ani po výzvě k doplnění žádosti a přerušení řízení nedodal správnímu orgánu prvního stupně veškeré zákonem požadované doklady k tomu, aby mohla být žádost o povolení k provozování vodohospodářské infrastruktury (dále též „VHI“) žadateli projednána. Konkrétně žadatel nedoložil existenci dohody s jiným vlastníkem provozně souvisejících kanalizací podle § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích, jak je vyžadováno dle § 6 odst. 2 písm. b) *in fine* zákona o vodovodech a kanalizacích.

II. Řízení před krajským soudem

[3] Žalobce se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného proto, že ten své rozhodnutí postavil jen na formální vadě nedoložení dokladu a ostatní podmínky, stejně jako správní orgán prvního stupně, nezkoumal. Nezabýval se ani vznesenou námitkou podjatosti. V žalobě uplatnil další důvody, s nimiž neuspěl v odvolacím řízení nebo které byly v odvolacím řízení opomenuty, přičemž rozhodnutí žalovaného z těchto důvodů označil za nepřezkoumatelné.

[4] Krajský soud posoudil rozhodnutí žalovaného jako přezkoumatelné a srozumitelné a dostatečně se vypořádávající s relevantními odvolacími námitkami, přičemž vyslovil, že nebylo třeba se zabývat námitkami směřujícími vůči protiprávnímu jednání jiných osob. K věci samé zrekapituloval průběh správního řízení se závěrem, že je jednoznačné, že žalobce ke své žádosti o předmětné povolení nedoložil dohodu s vlastníkem provozně souvisejících vodovodů nebo kanalizací ve smyslu § 6 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích a neučinil tak ani na výzvu správního orgánu prvního stupně. Přitom se jedná o podmínku plynoucí ze zákona. Krajský soud neshledal ani porušení procesních předpisů, přičemž vzal v úvahu, že se nejednalo o rozhodnutí meritorní, ale čistě procesní. Pokud jde o kolaudační souhlas vydaný Městským úřadem v Třebíči, jde o rozhodnutí jiného správního orgánu a podle jiného právního předpisu; a proto nelze považovat závěry správních orgánů za přenositelné mezi jednotlivými řízeními. Krajský soud zde odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2016, č. j. 5 As 155/2015-35, podle něhož se účastník řízení může před správním orgánem dovolávat obdobného zacházení jako v předchozích srovnatelných případech jen tehdy, byl-li tento předchozí postup správního orgánu v souladu se zákonem.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

-kasační stížnost

[5] Stěžovatel vytýká žalovanému, že své rozhodnutí opřel pouze o nedoložení dohody uzavřené s vlastníkem sousední kanalizace. Úprava vztahů mezi vlastníky sousedních kanalizací je zřejmá. Zákon o vodovodech a kanalizacích ve znění do 31. 12. 2013 předpokládal při nemožnosti dosažení dohody úpravu vzájemných vztahů ministerstvem zemědělství. Novela zákona však tuto úpravu nahradila větou, že dohoda je podmínkou kolaudačního souhlasu podle stavebního zákona. Zákon tedy v současné době neřeší situaci, neuzavření dohody a přitom je stavba již zkolaudována z doby, kdy dohoda nebyla podmínkou kolaudace. Provozování vodovodu a kanalizace je přitom veřejnou službou, kterou vlastníci vodovodů a kanalizací musí umožnit. Jde o součást závazků spojených s vlastnictvím. Komentář k zákonu o vodovodech a kanalizacích (Rubeš. P., Wolters Kluwer, Praha 2014) vylučuje možnost přerušování provozování

pokračování

vodovodů a kanalizací dokonce i v případě, že provozovatel provozně navazujícího zařízení neplatí za předávku vod, a to právě proto, že provozování je ve veřejném zájmu; k tomu stěžovatel odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 149/2013. Tých požadavek plyne i z § 2 odst. 4 správního řádu.

[6] Je známo, že statutární město Jihlava vystoupilo ze Svazu vodovodů a kanalizací Jihlavsko (dále jen „SVAK“), což vyvolalo řadu sporů. Správním úřadům také bylo zcela jasné, že stěžovatel nemá žádnou možnost přimět SVAK k uzavření dohody. Tím nedostály povinnosti pokusit se o smír ve smyslu § 5 správního řádu. Již zmíněný komentář k zákonu o vodovodech a kanalizacích k § 6 odst. 2 písm. b) uvádí, že zrušená pravomoc ministerstva řešit rozpory má být nahrazena spoluprací vlastníků, přičemž není-li dohoda uzavřena z neakceptovatelných důvodů, nemá na jejím předložení úřad trvat, neboť opak by byl fatální. Krajský soud z téhož ustanovení dovozuje opak.

[7] Uzavření dohody nemusí být vždy možné, ať již pro jednání vlastníka sousední kanalizace, tak třeba proto, že její vlastník není znám nebo k ní bude vlastnické právo uplatňovat více subjektů. Důsledkem rozsudku krajského soudu je neřešitelnost situace. V Jihlavě pak je důvodem obstrukční postup SVAK, který brání vypořádání nároků a blokuje provoz jiné VHI. Žalovaný měl zjistit důvody nepředložení dohody a zvážit jejich opodstatněnost; jen to by bylo rádným zjištěním skutečného stavu věci.

[8] Stěžovatel v žalobě poukazoval na existenci kolaudačního souhlasu s užíváním stavby vodního díla ze dne 18. 11. 2016, č. j. OŽP 78099/16 - SPIS OŽP 12769/Kr., v němž Městský úřad Třebíč veřejný zájem na provozování sítě postavil nad existenci dohody vlastníků provozně souvisejících kanalizací. Shodně se tých úřad vyjádřil i v kolaudačním souhlasu ze dne 29. 11. 2016, č. j. OŽP 78707/16 – SPIS OŽP 14614/2016/Kr. Krajský soud tato rozhodnutí označil za nesprávná. Důsledkem by bylo uzavření některých kanalizačních řadů v Jihlavě jen proto, že SVAK odmítá uzavřít dohodu a jiné řešení není možné.

[9] Právní názor soudu proto považuje za nesprávný. Vlastníci jsou povinni uzavřít dohodu, a pokud tak neučiní, je třeba zkoumat, zda se z jejich strany nejedná o úmyslné porušení zákona nebo o obstrukci.

[10] Stěžovatel také v žalobě namítal nevypořádání všech odvolacích důvodů žalovaným. To nelze odmítnout jen proto, že v daném případě šlo o zastavení řízení. Pokud by žalovaný znal skutečný stav věci a nepostupoval ryze formálně, musel by zkoumat, zda vlastník sousední kanalizace nezneužívá svého postavení. Tímto pohledem je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné a krajský soud k tomu nepřihlédl.

[11] Je tak na posouzení kasačního soudu, zda za současné právní úpravy je možno podmínovat vydání povolení již kolaudované VHI doložením dohody s vlastníkem související VHI, pokud je zřejmé, že se z jeho strany jedná o obstrukční jednání, nebo zda se jedná o přepjatý formalismus ve smyslu rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 50/03.

[12] Vzhledem k tomu, že se jedná a veřejnou službu a faktor času zde hraje velkou roli, požaduje stěžovatel, aby kasační soud spolu s rozsudkem krajského soudu zrušil i předcházející správní rozhodnutí.

-vyjádření žalovaného

[13] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnil s napadeným rozsudkem. Zákon o vodovodech a kanalizacích v současné době neřeší situaci, kdy vlastníci neuzavřou dohodu. Úprava těchto vztahů je v rovině soukromoprávní a může do ní zasáhnout jen soud, nikoliv vodoprávní úřad. Není-li jiného orgánu, pak je třeba postupovat podle § 12 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Soud může nahradit projev vůle uzavřít smlouvu svým rozhodnutím; zde odkazuje na rozsudek Vrchního soudu v Praze, sp. zn. 7 Cdo 56/94 (RC 39/1996). Povolení k provozování lze vydat jen osobě, která splňuje zákonné podmínky, mezi něž patří i předložení dohody. Výklad, který provedl Městský úřad Třebíč v kolaudačním řízení, považuje za přímo odporující zákonu. Navrhuje proto zamítnutí kasační stížnosti.

IV. Právní posouzení Nejvyššího správního soudu***IV.1. Podmínky projednání kasační stížnosti***

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a za stěžovatele jedná zaměstnanec s vysokoškolským právnickým vzděláním. Kasační stížnost je tedy přípustná a projednatelná.

[15] Důvodnost kasační stížnosti pak Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů [§ 109 odst. 3, 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

IV.2. Posouzení důvodnosti kasačních námitek

[16] Stěžovatel nepodřadil své důvody zákonu, fakticky uplatňuje kasační důvody podle § 103 odst. 1, písm. a) a b) s. ř. s. Namítá tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem a vadu řízení spočívající v nedostatku skutkových zjištění žalovaným a nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného spočívající v nevypořádání odvolacích námitek, pro něž měl krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušit.

[17] Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel požádal o povolení k provozování kanalizační stoky Jihlava - Havířská ul. dne 18. 12. 2016, přičemž k žádosti připojil dokumentaci k rekonstrukci kanalizace ze dne 20. 2. 2015, soupis majetku, z něhož je patrné, že technická infrastruktura byla vybudována na základě stavebního povolení ze dne 31. 7. 2013 (přehled není konkretizován natolik, aby bylo zřejmé, že daná stoka je jeho součástí), a kolaudační souhlas vydaný Městským úřadem Třebíč dne 29. 11. 2016, č. j. OŽP 78707/16 - SPIS OŽP 14614/2016/Kr, s užíváním stavby vodního díla „Rekonstrukce kanalizační stoky v ulici Havířské, Jihlava“. V kolaudačním souhlasu je konstatováno stavební povolení ze dne 12. 2. 2014 a v důvodech uvedeno, že veřejný zájem na plynulém odtoku srážkové a odpadní vody v kanalizačním systému města je přednější, než je doložení dohody dvou vlastníků provozně souvisejících kanalizací. Za podstatné stavební úřad rovněž považoval, že v době vydání stavebního povolení zákon předložení dohody nevyžadoval, a dále uvedl, že pokud mezi vlastníky vznikne rozpor plynoucí z neuzavření dohody, bude ho muset řešit soud.

pokračování

[18] Správní orgán prvního stupně vydal dne 21. 12. 2016 výzvu k odstranění nedostatků žádosti a usnesení o přerušení řízení. Vyzval navrhovatele (stěžovatele), aby do 90 dnů od doručení doložil doklad prokazující uzavření písemné dohody s jiným vlastníkem provozně souvisejícího vodovodu a provozně souvisejících kanalizací podle § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích. Navrhovatel reagoval podáním ze dne 15. 3. 2017, v němž uvedl, že vlastníkem provozně souvisejících kanalizací je SVAK a jeho provozovatelem Vodárenská akciová společnost, a. s. (dále jen „VAS“), která také nemá uzavřenou dohodu s vlastníkem souvisejících zařízení vlastněných městem Jihlava. Poukázal na kolaudační rozhodnutí a jím nerespektovanou nutnost dohody a zdůraznil veřejný zájem na provozování kanalizace a navrhl proto vydání povolení bez předložení dohody. Správní orgán prvního stupně usnesením ze dne 12. 4. 2017 řízení o žádosti zastavil pro neodstranění vady žádosti. V důvodech odlišil nezbytnost dohody v případě VAS, které bylo povolení vydáno v době, kdy zákon dohodu jako podmínku nevyžadoval. Smyslem dohody je úprava vztahů zajišťujících řádný provoz obou systémů. Dále správní orgán prvního stupně popsal vodohospodářskou infrastrukturu na území města Jihlavy s kanalizacemi různých vlastníků a vzájemně propojených a ukončených ČOV, jejímž vlastníkem je SVAK. Usoudil, že rozpory mezi vlastníky a provozovateli nelze řešit cestou správního řízení. Rovněž konstatoval, že v dohodě o podmínkách realizace stavby bylo uvedeno, že dohoda mezi SVAK a městem Jihlava ze dne 6. 1. 2015 nenahrazuje dohodu podle § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích; z toho správní orgán dovodil, že navrhovatel si nezbytnosti této dohody musel být vědom. Jen pro úplný přehled dění kolem povolení k provozování VHI v Jihlavě Nejvyšší správní soud konstatuje ze správního spisu, že následně krajský úřad k podnětu města Jihlava zrušil z moci úřední řadu povolení k provozování vodovodních řadů vydaných VAK. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí zastavení řízení správním orgánem prvního stupně a jeho důvody akceptoval.

[19] Pokud jde o právní úpravu je rozhodné znění § 6 odst. 2 písm. b) zákona o vodovodech a kanalizacích, podle něhož *(k)rajský úřad vydá povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace jen osobě, která je vlastníkem vodovodu nebo kanalizace nebo s vlastníkem vodovodu nebo kanalizace uzavřela smlouvu, která ji opravňuje vodovod nebo kanalizaci provozovat; v případě, že vodovod nebo kanalizace provozně souvisí s vodovody nebo kanalizacemi jiných vlastníků, musí být doloženo, že s nimi má vlastník uzavřenou písemnou dohodu podle § 8 odst. 3. Podle § 8 odst. 3. zákona o vodovodech a kanalizacích (v)lastníci vodovodů nebo kanalizací provozně souvisejících, popřípadě jejich částí provozně souvisejících upraví svá vzájemná práva a povinnosti písemnou dohodou tak, aby bylo zajištěno kvalitní a plynulé provozování vodovodu nebo kanalizace. Tato dohoda je podmínkou kolaudačního souhlasu podle stavebního zákona. Podle odst. 4 téhož ustanovení (v)lastníci vodovodů nebo kanalizací, jakož i vlastníci vodovodních řadů, vodárenských objektů, kanalizačních stok a kanalizačních objektů provozně souvisejících, jsou povinni umožnit napojení vodovodu nebo kanalizace jiného vlastníka, pokud to umožňují kapacitní a technické možnosti. Současně uzavřou vlastníci těchto vodovodů a kanalizací písemnou dohodu podle odstavce 3. Možnost napojení k zabezpečení dodávek pitné vody nebo odvádění odpadních vod nesmí být podmiňována vyžadováním finančních nebo jiných plnění. Náklady na realizaci napojení vodovodu nebo kanalizace bradí vlastník, jemuž je umožněno napojení vodovodu nebo kanalizace.*

[20] Tato úprava platila od 1. 1. 2014 od účinnosti novely zákona o vodovodech a kanalizacích č. 275/2013 Sb. Rozdíl oproti předchozí právní úpravě spočíval v tom, že z § 8 odst. 3 byla vypuštěna poslední věta, podle níž, pokud nedošlo k dohodě vlastníků či provozovatelů provozně souvisejících vodovodů a kanalizací, rozhodlo o úpravě vzájemných práv a povinností mezi nimi ministerstvo; místo této vypuštěné věty byla vložena věta o tom, že dohoda je podmínkou kolaudačního souhlasu. V přechodných ustanoveních této novely (čl. II bod 4.) pak je uvedeno: *„(S)tavebníci a vlastníci vodovodů nebo kanalizací provozně souvisejících, popřípadě jejich částí provozně souvisejících, zřizovaných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, upraví svá vzájemná práva a povinnosti písemnou dohodou; tato dohoda je podmínkou kolaudačního souhlasu.“*

[21] Zákon o vodovodech a kanalizacích v § 8 odst. 15 pak stanoví náležitosti písemné dohody vlastníků provozně souvisejících vodovodů a provozně souvisejících kanalizací, přičemž podle písm. b) tohoto ustanovení písemná dohoda vlastníků provozně souvisejících kanalizací musí alespoň obsahovat „*strany dohody, předmět dohody včetně uvedení vlastnictví kanalizací, stanovení podmínek odvádění odpadních vod (čištění odpadních vod, limity znečištění, množství a způsob jejich měření, kontrola podmínek, zajištění funkčnosti, postup v odstranění závad, vzájemná informovanost o významných situacích, řešení sporů), specifikace nákladů a jejich kontroly, způsob plateb, smluvní sankce, možnost změn a doba platnosti této dohody*“. Před rozhodnou novelou zákona o vodovodech a kanalizacích byly náležitosti dohody stanoveny prováděcím předpisem.

[22] Pokud jde o kasační námitku vytykající vady v postupu a rozhodnutí správního orgánu, které měly krajský soud vést ke zrušení správního rozhodnutí, je třeba vymežit, že rozhodnutí, které bylo předmětem přezkumu krajského soudu, bylo vydáno podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu. Důvodem pro zastavení řízení podle tohoto ustanovení je, že žadatel v určené lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti, které brání v pokračování řízení. Ze správního spisu je zřejmé, že stěžovatel byl vyzván k odstranění vady (doložení dohody) a tuto vadu neodstranil. Přitom dohoda podle § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích obsahující předepsané náležitosti je zákonem vyžadována jako povinná [§ 6 odst. 2 písm. b)]. Tato povinnost není nijak formální, podle § 8 odst. 15 písm. b) zákona o vodovodech a kanalizacích musí dohoda obsahovat mj. podmínky odvádění odpadních vod (čištění, limity znečištění, množství a způsob měření, kontrolu podmínek, postup v odstranění, závad) specifikaci nákladů, způsob plateb atd. Ze stanovených náležitostí je zřejmé, že tato dohoda nemůže být nahrazena vydáním kolaudačního rozhodnutí, neboť jeho smysl a účel je odlišný od smyslu a účelu předmětné dohody a stavebnímu (vodoprávnímu) úřadu nepřísluší většinu hledisek předepsaných pro dohodu v kolaudačním řízení ani posuzovat. Proto Nejvyšší správní soud nepovažuje za podstatné zabývat se zákonností vydaného kolaudačního rozhodnutí; ostatně to podrobně učinil krajský soud. Lze tak uzavřít, že dohoda podle § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích nebyla k výzvě správního orgánu předložena a její neexistence nemohla být nahrazena kolaudačním rozhodnutím.

[23] Další otázkou podstatnou pro posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení je, zda neodstranění vady žádosti bránilo správnímu orgánu v pokračování řízení. Nebylo by tomu tak tehdy, pokud by byl oprávněn posoudit všechny skutečnosti, které mají být obsahem dohody, sám. Správní orgán prvního stupně je nepochybně nadán odbornou způsobilostí, která mu umožňuje posoudit technické podmínky propojení souvisejících kanalizací; ostatně jistě by nemohl vydat povolení k provozování na základě dohody, v níž by byly sjednány nereálné, či dokonce nebezpečné technické podmínky. Nemůže však svým rozhodnutím obsah dohody sám nahradit; ani on není oprávněn k posouzení všech hledisek, která mají být obsahem dohody. Domnívá-li se stěžovatel, že správní orgán měl vzít v úvahu obecná ustanovení zákona o vodovodech a kanalizacích s ohledem na to, že se jedná o službu veřejnosti, a vést ke smírnému řešení, je třeba konstatovat, že § 1 odst. 2 cit. zákona vymezující účel zřizování vodovodů a kanalizací, ani § 2 odst. 4 správního řádu preferující soulad řešení s veřejným zájmem, není oporou pro to, aby rozhodl bez splnění zákonných podmínek. Naopak je třeba zdůraznit znění § 2 odst. 1 správního řádu, podle něhož je správní orgán povinen postupovat v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, a odst. 2 téhož ustanovení, podle něhož správní orgán uplatňuje svou pravomoc jen v rozsahu a pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena. Ve prospěch stěžovatelova názoru nelze nic vytěžit ani z jím odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2014, č. j. 1 As 149/2013 – 50, řešícího správní delikt spočívající v přerušení provozu čistírny

pokračování

odpadních vod; navíc v době před rozhodnou novelou zákona o vodovodech a kanalizacích. Pokud jde o stěžovatelem prezentované komentářové názory, nelze jim co do možnosti opomenutí předložení dohody přisvědčit; zjevně vycházejí z toho, že není jiné řešení (o tom bude pojednáno níže).

[24] Je pravda, že vlastník kanalizace je podle § 8 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích povinen umožnit napojení kanalizace jiného vlastníka, pokud to umožňují kapacitní a technické možnosti, a současně uzavřít dohodu podle § 8 odst. 4 cit. zákona. Nerespektování této povinnosti je u fyzických osob přestupkem podle § 32 odst. 2 písm. e) a u právnických osob správním deliktem podle § 33 odst. 2 písm. e) cit. zákona. I to je možnou cestou, jak vlastníka kanalizace přimět k uzavření dohody, přičemž by se jednalo o samostatné řízení vedené mimo posuzované řízení o žádosti, které bylo zastaveno.

[25] Stěžovatel vytýká žalovanému, že se nedostatečně vypořádal s jeho věcnými odvolacími námitkami a krajskému soudu, že to akceptoval. V případě zastavení řízení však jsou podstatné pouze odvolací námitky směřující proti postupu správního orgánu prvního stupně před zastavením řízení, proti existenci důvodů, které k zastavení řízení vedly, případně proti obsahu rozhodnutí. Z tohoto hlediska byly všechny odvolací námitky řádně vypořádány a krajský soud nepochybil, pokud rozhodnutí žalovaného z těchto důvodů nezrušil.

[26] Zbývá tak posouzení, zda je situace, k níž v dané věci došlo, řešitelná a jakým způsobem. Řešení podobných problémů nastalých v průběhu správního řízení by jistě bylo praktičtější v jeho rámci, či způsobem, který předpokládá zákon o vodovodech a kanalizacích před předmětnou novelou. Zákon v rozhodné podobě to však neumožňuje. Za dané situace, kdy vlastník související kanalizace odmítl uzavření dohody, lze jednak využít možnosti postihu pro správní delikt. Ani to však nemusí vést k cíli. Dohoda, jejíž uzavření nebylo umožněno, není veřejnoprávní smlouvou ve smyslu § 159 an. správního řádu, ale je soukromoprávní dohodou. Lze přisvědčit žalovanému, že se jejího uzavření lze domoci cestou občanskoprávního sporu (k tomu poukazuje na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze zn. 7 Cdo 56/94). Takové spory jsou na úseku vodovodů a kanalizací také vedeny. Lze poukázat např. na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2018, sp. zn. 22 Cdo 2855/2018, podle něhož § 8 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích nezakládá zájemci právo napojit se na vodovod či kanalizaci bez uzavření dohody či, a to zejména, na rozsudek téhož soudu ze dne 30. 4. 2020, sp. zn. 33 Cdo 1109/2018, podle něhož nastane-li situace, že vlastník kanalizace poruší povinnost uzavřít dohodu podle § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích, vzniká oprávněné straně právo domáhat se soudního rozhodnutí o určení obsahu takové smlouvy.

[27] Uzavření dohody podle § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích o určitém obsahu se tedy lze domoci občanskoprávní žalobou. Takové řešení může být časově náročné a může negativně ovlivnit zásobování vodou či odvádění odpadních vod na určitém území. K odstranění těchto důsledků slouží možnost uložení povinnosti veřejné služby provozovateli vodovodu nebo kanalizace podle § 22 zákona o vodovodech a kanalizacích.

V. Závěr a náhrada nákladů řízení

[28] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že nebyla naplněna kasační námitka nesprávného právního posouzení podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ani neúplnosti podkladů či nesprávných skutkových zjištění ve správním řízení, které by měly být důvodem pro zrušení správního rozhodnutí krajským soudem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Stejně tak

Nejvyšší správní soud neshledal žádný z důvodů, pro které by měl zrušit rozsudek z moci úřední (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[29] Proto Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*).

[30] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve shodě s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť žalobce ve věci neměl úspěch, žalovanému jako úspěšnému účastníku řízení pak žádné náklady spojené s tímto kasačním řízením nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. listopadu 2020

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu